

Szczecin, dnia 13 marca 2023 r.

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
Warszawa

znak akt:

(P10-11/23)

UZUPEŁNIENIE PETYCJI

z dnia 24 stycznia 2023 r.

w sprawie wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą
w przedmiocie nowelizacji ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. poz. 615 z 2022 r.)
– poprzez wprowadzenie do niej zapisów o świadczeniu rodzinnym dla małżonków
o stażu małżeńskim przynajmniej 50 lat i powyżej

W ślad za skierowaną przeze mnie w dniu 24 stycznia 2023 r. petycją w sprawie wyżej oznaczonej – uprzejmie poddaję Komisji pod rozagę także celowość ustalenia:

1/ jakimi racjami (społecznymi, ekonomicznymi, politycznymi, itp.) kierowano się, podejmując decyzję o przyznaniu:

a/ emerytury honorowej dla 100. latków, a miało to miejsce kilkadziesiąt lat temu; przypuszczam że Komisja może uzyskać dostęp do materiałów w tej sprawie, w tym zwłaszcza do aktu prawnego, który stanowił o przyznaniu tego świadczenia,
b/ medalu za długoletnie pożycie małżeńskie po 50 latach,

2/ ilości małżeństw o stażu, o jakim mowa w petycji – na dzień 31 marca 2023 r., jako iż sejmowa Komisja rozpoznająca petycję w podobnej sprawie w 2022 r. uzyskała od Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej informacje w tej sprawie. Uważam, że informacje te winny być uaktualnione na datę zbliżoną do dnia rozpoznawania petycji, a zapewne będzie to miało miejsce po dniu 31 marca 2023 r.

Nie znając racji przemawiających za ustanowieniem około 50 lat temu (a więc okresie, gdy Polska była państwem totalitarnym) - emerytury honorowej – podnoszę, że świadczenie to jest premią niezależną w jakimkolwiek stopniu od świadczeniobiorcy. Po prostu wystarczy sam fakt, że dożywa on wieku 100 lat.

Racje za ustanowieniem i przyznaniem medalu, o jakim mowa wyżej – znajdują się niewątpliwie w uzasadnieniu do przepisu, którym ten medal został ustanowiony.

Inna zatem musi być ocena obu stanów faktycznych.

Naród polski w art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uznał, że „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”, a „Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym” (art. 33 ust. 1 tego aktu prawnego).

Państwo podejmowało i podejmuje kroki prawne mające na celu utrzymania zawartego małżeństwa, a jednym z takich kroków było przed wielu laty m.in. powierzenie spraw o rozwód wyłącznie Sądowi Okręgowym, w miejsce Sądów Rejonowych, co oczywiście w znacznym stopniu ograniczyło możliwość małżonków zamierzających rozejść się - do ubiegania się o rozwód. Inna jest bowiem odległość do Sądu Rejonowego, a inna zaś do Sądu Okręgowego.

Emerytura honorowa nie jest kontestowana i przyjęła się w społeczeństwie, jako iż przeżyć cały wiek rzadko się zdarza.

Nie jest też kwestionowane przyznawanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej medalu za długoletnie pożycie małżeńskie, co następuje tylko raz w życiu małżonków, niezależnie od tego, ile lat przeżyli po wspólnych 50 latach. Nie ma też gradacji tego medalu w zależności od przeżytych wspólnie lat.

Wypada przypomnieć na koniec, że w przeszłości nadanie wysokiego odznaczenia wiązało się także z przyznaniem stałego dodatku do emerytury/renty, jako iż ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U nr 3 poz. 6 z 1968 r.) przewidywała w art. 45 dodatek z tytułu odznaczeń państwowych w wysokości 25 % renty lub emerytury (wydruk przepisu w załączeniu). Odznaczenia te otrzymywali z reguły zasłużeni partyjni towarzysze, co pamiętam.

Tak więc **dopełnienie uznania dla małżonków o przynajmniej półwiecznym wspólnym życiu – jednorazowym świadczeniem pieniężnym**, o jakim mowa w mojej petycji - było by czymś oczywiście naturalnym.

Tacy małżonkowie są już na rentach/emeryturach. Otrzymały medal jest przechowywany, a świadczenie pieniężne może być przeznaczone przez małżonków na różne materialne cele (prywatny wyjazd do sanatorium, czy wczasy, zmiana urzędu domowego, pokrycie kosztów prywatnego leczenia, itp.).

Długoletnie pożycie małżonków nie ma jakichkolwiek barw politycznych/innych. Skoro zatem honoruje się 100.latków za przeżycie wieku, to należy docenić materialnie ponad półwiecznych stażem małżeńskim małżonków, których małżeństwa nie mają jakichkolwiek barw politycznych. Podniesiono by w ten sposób jeszcze bardziej rangę trwania w długoletnim pożyciu małżeńskim.

załącznik:

wydruk z ustawy z 1968 r.